

Folkhögskolornas informationstjänst, FIN, februari 2010

Folkhögskola – vad är det?

Manus till powerpointpresentation om folkhögskolan

Manuset kan ses som ett stöd till powerpointpresentationen om folkhögskolan, sammanställd av Folkhögskolornas informationstjänst, FIN. Lägg till eller ta bort bilder beroende på vad som passar just ditt presentationstillfälle.

Bild 1

Folkhögskola – vad är det?

Folkhögskolan är en frivillig studieform för vuxna, från 18 år och uppåt.

Bild 2

150 folkhögskolor över hela landet

Många ligger i vackra och natursköna miljöer på landsbygden, men det finns också folkhögskolor i tätorterna. Man kan söka vart som helst i landet och är inte bunden av läns- eller kommungränser.

- Varje folkhögskola är en fri och självständig skola

Varje enskild skola har stor frihet att själv utforma sin verksamhet. För varje folkhögskola finns en huvudman som driver skolan och ger den en profil. Det samlade kursutbudet visar på skolans ideologiska och kunskapsmässiga inriktning.

- 107 skolor drivs av folkrörelser och organisationer

107 skolor har folkrörelser, intresseorganisationer eller föreningar som huvudmän och ägare. Exempel är nykterhetsorganisationer (t.ex. IOGT/NTO), kristna organisationer (t.ex. svenska kyrkan, katolska kyrkan, frikyrkor), fackliga (t.ex. LO) och en mängd övriga organisationer (t.ex. idrottsrörelsen, Röda korset, scouter, finska föreningar, antroposofier).

- 43 drivs av landsting eller regioner

De övriga 43 folkhögskolorna ägs av landsting eller regioner.

- Undervisningen är avgiftsfri och berättigar till studiestöd (CSN)

All undervisning på folkhögskola är avgiftsfri, men de studerande betalar för kurslitteratur, material, studieresor och eventuell mat och logi. Statligt studiestöd kan sökas genom CSN.

Bild 3

Folkhögskolans kännetecken

- Helhetssyn på kunskap och människor

Till skillnad från många andra skolformer är folkhögskolan inte bunden till traditionella ämnesuppdelningar och behöver inte följa centralt utformade kursplaner.

- Ansökan och intagning vid varje skola

Skolorna ansvarar själva för antagningen av de studerande. Ansökan görs därför direkt till varje skola. En del skolor har antagningsprov (t ex vissa musiklinjer), några vill ha inskickade arbetsprover (t ex vissa konstkurser) eller kräver praktikerfarenheter och vissa andra förkunskaper (t ex fritidsledarutbildningen). Många folkhögskolor kallar också de sökande till en intervju. Folkhögskolan kan därmed lägga upp studierna mer ämnesövergripande utifrån breda teman.

- Gemensamt lärande i sammanhållna grupper

Utmärkande för folkhögskolans undervisning är att man ofta arbetar med temastudier och projektarbeten. Bildningstanken och den personliga utvecklingen är viktiga grundstenar.

- Samtal och diskussioner är viktiga

I undervisningen fokuserar man mycket på utbyte av erfarenheter deltagare emellan. Samtal och diskussioner är en viktig del av utbildningen på folkhögskolan.

- Utgår från deltagarna; från praktik till teori

Man utgår från de erfarenheter som de studerande har med sig från arbete/studier, fritid - och själva livet. Deltagarna har stora möjligheter att själva påverka undervisningen.

- Tanken och handen; teori och praktik lika viktiga

Man försöker använda olika metoder i undervisningen, skapande inslag är viktiga.

- Läraren är handledare

De studerandes behov ska styra, läraren fungerar mer som handledare, och tillsammans planerar lärare och kursdeltagare studierna.

- Internatet

På många folkhögskolor ingår internatet som en viktig del i studiemiljön. Alla folkhögskolor tar även emot externatelever, d.v.s. man studerar på folkhögskolan utan att bo på internatet. Det finns också folkhögskolor som inte har något internat och då får man ordna boendet själv. Kultur i olika former spelar en viktig roll på folkhögskolorna. Vid sidan av själva undervisningen erbjuds många kultur- och fritidsaktiviteter som också syftar till att öka gemenskapen.

Bild 4

Folkhögskolan har kurser på olika nivåer

Folkhögskolorna ordnar kurser med en mängd olika inriktningar och på många olika nivåer. Från behörighetsgivande kurser (Allmän kurs) på grundskole- och gymnasienivå till profilkurser (särskilda kurser) som i vissa fall ligger på eftergymnasial nivå. Dessutom anordnas många kortkurser, främst under sommaren. Många folkhögskolor gör också uppdragsutbildningar åt kommuner och arbetsmarknadsverket. En del folkhögskolor anordnar KY-utbildning (kvalificerad yrkesutbildning). En del av folkhögskolornas kurser kan läsas på distans, via internet. Ibland i kombination med kursträffar på skolan.

Bild 5

Behörighetsgivande kurser (Allmän kurs)

Alla folkhögskolor har behörighetsgivande kurser, som kallas Allmän kurs. De är ett alternativ till gymnasieskolan och komvux och kan ge behörighet till högskolestudier. Kursinnehållet är blandat med tyngdpunkt på kärnämnen, samhälls- och beteendämnen, språk och praktisk/estetisk verksamhet. Många av de allmänna kurserna har en inriktning efter intresse, t.ex. internationella frågor, färg och form, sociala frågor, media, idrott, musik, drama, information, livsåskådning, datakunskap, miljö/natur.

Folkhögskolan vänder sig till alla över 18 år men kan även anta studerande under 18 år som studerar på ett individuellt program inom gymnasieskolan. Dessa genomför då sina studier på en allmän kurs på folkhögskola. En förutsättning för sådana studier är dock att hemkommunen betalar interkommunal ersättning till folkhögskolan.

Bild 6

Profilkurser (särskilda kurser)

Folkhögskolorna erbjuder också ett stort utbud av profilkurser (särskilda kurser) där en större del av studietiden ägnas åt den profil/inriktning man valt, t.ex:

- Miljöfrågor, sociala frågor, internationella, bistånd
- Skapande, konst, musik, dans, skrivande, teater
- Media, foto, film, IT
- Idrott, friskvård, friluftsliv
- Språk, turism

Bild 7

Yrkesinriktade kurser (vissa på eftergymnasial nivå)

En del av de särskilda kurserna är yrkesinriktade. Många av dessa - men inte alla - ligger på en eftergymnasial nivå (EGY) vilket bl.a. innebär att de sökande måste ha gått treårigt gymnasium och vara behöriga till högskolestudier för att kunna söka, t.ex:

- Fritidsledare, behandlingsassistent, personlig assistent
- Konsthantverkare, båtbyggare, teaterpedagog, musikpedagog, kantor
- Journalist
- Idrottsledare, friskvårdspedagog
- Teckenspråkstolk
- Turismyrken

Bild 8

Grundläggande behörighet till högskola/universitet

På folkhögskolans allmänna kurser kan man - förutom allmänbildning - skaffa sig behörighet till högskolan. Intyg om grundläggande behörighet för högskolestudier får den som genomfört 1-3 års studier beroende på tidigare studie- och arbetslivserfarenhet samt har kunskaper motsvarande godkänd nivå i kärnämnen; svenska, matematik, engelska, samhällskunskap, naturkunskap och religionskunskap

Den grundläggande behörighetsgivningen som intygas av folkhögskola innehåller alltså två delkrav:

Bild 9

Delkrav 1: Omfattning

Det första delkravet handlar om att man måste delta i utbildning på gymnasienivå på heltid under sammanlagt 3 år varav minst ett år måste vara på Allmän kurs på en folkhögskola. Exakt hur länge man behöver studera på folkhögskola beror dels på studiebakgrund och dels på vilka behörigheter och kunskaper man önskar uppnå.

Bild 10

Delkrav 2: Kärnämnen

Det andra delkravet handlar om att man måste uppnå motsvarande godkänd nivå i alla kärnämnen. Dessa kunskaper kan inhämtas på folkhögskola eller inom andra skolformer före eller efter studierna på folkhögskola.

Folkhögskolan har också rätt att intyga särskilda behörigheter (d.v.s. kurser utöver de särskilda behörigheter som kärnämnen utgör). Exakt för vilka kurser som folkhögskolorna utfärdar intyg om särskild behörighet varierar från skola till skola.

Bild 11

Studieomdöme - ges vid behörighetsgivande kurser (Allmän kurs)

Betyg ges inte i enskilda kurser/ämnen. Däremot kan man på Allmän kurs få ett sammanfattande studieomdöme (Mindre god, God, Mycket god och Utmärkt studieförmåga) efter fullgjord årskurs. Studieomdömet i kombination med intyg om grundläggande behörighet ger den studerande möjlighet att prövas i folkhögskolans urvalsgrupp vid ansökan till högskolan. Alla folkhögskolestuderande rekommenderas också att göra högskoleprovet för att också kunna prövas i provurvalet.

Bild 12

Frågor?

Mer information om landets alla folkhögskolor kan du få från Folkhögskolornas informationstjänst, FIN, som står bakom webbplatsen folkhögskola.nu (alla 150 folkhögskolornas samlade kursutbud).

- folkhögskola.nu
- info@folkhogskola.nu
- 08-796 00 50

FIN ger också ut Folkhögskolekatalogen (långa kurser) och Sommarkurskatalogen (kortkurser under perioden maj - augusti).

Varje folkhögskola kan ge mer information om sitt kursutbud. Kontakta dem för prospekt och ansökningshandlingar. Ett bra sätt att få veta mer om folkhögskolan är att göra ett studiebesök där. Många folkhögskolor anordnar särskilda Öppet Hus-dagar för allmänheten, en del har också särskilda Pröva på-kurser.

Håll också utkik efter Folkhögskolans dag som firas den 17 april 2010.

//LYCKA TILL med din presentation av folkhögskolan, önskar vi på Folkhögskolornas informationstjänst, FIN.